

**VOORONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET DE
GEAVANCEERDE KADEROVEREENKOMST TUSSEN DE EUROPESE UNIE EN
HAAR LIDSTATEN, ENERZIJD, EN DE REPUBLIEK CHILI, ANDERZIJD,
ONDERTEKEND TE OP.**

Samenvatting

De geavanceerde kaderovereenkomst betreft een modernisering van de bestaande associatieovereenkomst. Het vormt een belangrijke stap in de versterking van de rol van de Europese Unie in Zuid-Amerika. De overeenkomst heeft tot doel een versterkt strategisch partnerschap tot stand te brengen, de politieke dialoog te versterken, en de samenwerking inzake vraagstukken van wederzijds belang te verdiepen en te intensiveren. Bovendien zal deze kaderovereenkomst handel en investeringen bevorderen door bij te dragen tot de uitbreiding en diversificatie van de economische relaties en handelsbetrekkingen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

De relaties tussen de Europese Unie, Vlaanderen en Chili

De Europese Unie

De Europese Unie (EU) en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied hebben unieke historische en culturele banden, diepgaande economische en sociale banden en een gezamenlijke inzet voor vrede en multilateralisme. Daarnaast hebben ze sterke betrekkingen opgebouwd door middel van een uitgebreid netwerk van overeenkomsten. Chili was ook het eerste land in Latijns-Amerika waar de Europese Commissie in 1967 een plaatselijke vertegenwoordiging vestigde.

De betrekkingen tussen de Europese Unie en Chili zijn momenteel gebaseerd op de Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en Chili, anderzijds, die op 1 maart 2005 in werking is getreden.

De voorliggende kaderovereenkomst maakt deel uit van de modernisering van de associatieovereenkomst. Daarnaast wordt er ook een interim-handelsovereenkomst (ITA) door de EU gesloten die betrekking heeft op de liberalisering van handel en investeringen. De interim-handelsovereenkomst zal in werking treden en van kracht blijven totdat de geavanceerde kaderovereenkomst in werking treedt.

De voorliggende kaderovereenkomst vormt een belangrijk element van de versterking en vernieuwing van de betrekkingen tussen de EU en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied.

De EU is de op twee na grootste handelspartner van Chili. De EU is Chili's op twee na grootste importeur en Chili's op twee na grootste exportmarkt, na China en de Verenigde Staten. Wat lithium betreft is Chili de op één na grootste exporteur ter wereld.

Op 14 maart 2023 werd de digitale alliantie tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied gelanceerd. De EU en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied hebben de ambitie om een mensgerichte, duurzame en welvarende digitale toekomst te bevorderen. Onder de paraplu van deze digitale alliantie werd het Copernicus Regional Center for Earth Observation aan de Universiteit van Chili opgericht.

Vlaanderen

Op 2 oktober 1995 ondertekenden de toenmalige Vlaamse minister-president en de Chileense minister van Buitenlandse Zaken een kaderakkoord tot samenwerking tussen de Vlaamse Regering en de Regering van de Chileense republiek. In dit kaderakkoord staat dat beide partijen de wederzijdse samenwerking willen bevorderen op het gebied van onder meer technologieonderzoek, wetenschappelijk onderzoek, economische betrekkingen, cultuur, onderwijs, welzijn en leefmilieu.

Vlaanderen is ook partij bij de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en Chili inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen die op 15 juli 1992 ondertekend werd. Deze overeenkomst die goedgekeurd werd bij het decreet van 15 juli 1997, is op 12 juni 1999 in werking getreden.

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) heeft een vertegenwoordiger in Santiago. Kansrijke sectoren voor de Vlaamse bedrijven zijn (hernieuwbare) energie en voeding en dranken.

In 2022 voerde Vlaanderen voor zo'n 700,10 miljoen euro uit naar Chili dat daarmee op de 56ste plaats stond op de lijst van Vlaamse exportbestemmingen. Vlaanderen importeerde in 2022 voor 470,71 miljoen euro, waarmee Chili de 62ste plaats innam als leverancier van Vlaanderen.

Een schets van het partnerland

Chili is een land in Zuid-Amerika met Peru, Bolivia en Argentinië als buurlanden. Santiago is de hoofdstad. Het land ligt ingeklemd tussen de Grote Oceaan en de Andes. Chili maakt ook aanspraak op een stuk van Antarctica (ditzelfde stuk wordt ook grotendeels door Argentinië opgeëist). Het land ligt in een gebied met een grote seismische activiteit en er zijn tientallen actieve vulkanen op het grondgebied.

Chili is een presidentiële democratie. De president wordt verkozen voor vier jaar. Hij is niet onmiddellijk herkiesbaar. Sinds maart 2022 is Gabriel Boric de huidige president.

De Chileense economie wordt internationaal beschouwd als een van de meest solide van Zuid- en Centraal-Amerika. Tot 2014 behoorde het land tot de tien snelst groeiende 'opkomende' markten in de wereld. Chili heeft een schat aan bodemrijdommen, onder meer koper, goud, molybdeen, selenium, rhenium, lithium en jodium. De sectoren energie en mijnbouw zijn traditioneel goed voor meer dan 70% van de gedane investeringen. Chili is een land waar, naast watervoorziening, energie dan ook de hoogste prioriteit krijgt. Volgens het "Climatescope 2021" rapport van Bloomberg is Chili de meest aantrekkelijke economie ter wereld om te investeren in hernieuwbare energie. Bovendien wordt het land gerangschikt als een van de meest stabiele in Latijns-Amerika wat betreft regelgeving, vrije marktbeginselen en een beleidskader dat stabiel blijft in de tijd, ongeacht regeringsswisselingen.

Volgens de Transparency International is Chili op Uruguay na het minst corrupte land van Latijns-Amerika.

Het hoofdkantoor van de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en de Caraïben van de Verenigde Naties is in Chili gevestigd. Chili is lid van de Azië-Pacifische Economische Samenwerking (APEC). Het betreft een organisatie van de landen die aan de Grote Oceaan grenzen. Het doel van de APEC is het stimuleren van economische groei, samenwerking, handel en investeringen in de regio. Daarnaast is Chili ook lid van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) en van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Totstandkoming

Op 26 en 27 januari 2013 vond in Santiago een bijeenkomst plaats in de marge van de 1ste top van de Europese Unie en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caraïbische Staten (CELAC), waarbij de leiders van de EU en Chili overeenkwamen de mogelijkheden te onderzoeken om de bestaande associatieovereenkomst van 18 november 2002 te moderniseren.

In april 2015 hechtte de zesde Associatieraad EU-Chili zijn goedkeuring aan de oprichting van de gezamenlijke werkgroep over de actualisering van de associatieovereenkomst. De groep moest een verkennend onderzoek voeren. De groep richtte twee subgroepen op: een voor beleid en coördinatie en een voor handel. De subgroepen beëindigden hun werkzaamheden op 31 januari 2017 in de marge van het 14e Associatiecomité EU-Chili.

Op 13 november 2017 nam de Raad een besluit aan waarbij de Europese Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid werden gemachtigd onderhandelingen te openen over een gemoderniseerde overeenkomst.

De onderhandelingen gingen op 16 november 2017 officieel van start. De modernisering van de bestaande associatieovereenkomst van 18 november 2002 is gebaseerd op twee rechtsinstrumenten, namelijk de voorliggende geavanceerde kaderovereenkomst en een interim handelsovereenkomst. De ondertekening en de afsluiting van beide overeenkomsten dienen parallel te verlopen. De interim handelsovereenkomst valt onder de exclusieve bevoegdheid van de EU.

Op 9 december 2022 werden de onderhandelingen afgerond.

[Ondertekening is voorzien voor december 2023.]

Werkgroep Gemengde Verdragen

De Werkgroep 'gemengde verdragen' (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde het gemengde karakter vast tijdens zijn vergadering d.d. 10 oktober 2023. Zowel de federale staat als de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn bevoegd.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de Europese Unie en derde landen.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.)

B. Samenvatting van de inhoud

De geavanceerde kaderovereenkomst bestaat uit twee pijlers, met name een pijler rond politieke dialoog en samenwerking en een handels- en investeringspijler (met inbegrip van bepalingen inzake investeringsbescherming).

De geavanceerde kaderovereenkomst bestaat uit vier delen. In het eerste deel worden de doelstelling en algemene beginselen beschreven. De eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, het beginsel van de rechtsstaat en de non-proliferatieclausule van massavernietigingswapens vormen essentiële elementen van de overeenkomst.

Deel II betreft de politieke dialoog en samenwerking. De EU en Chili verbinden zich ertoe om de dialoog te verdiepen en samen te werken op het gebied van buitenlands beleid, internationale vrede en veiligheid, bestuur en mensenrechten; justitie, vrijheid en veiligheid; duurzame ontwikkeling; economisch, sociaal en cultureel partnerschap; modernisering van de staat en de overheidsdiensten, decentralisatie, regionaal beleid en interinstitutionele samenwerking. De nadruk wordt gelegd op een breed scala aan cruciale kwesties, waaronder milieubescherming, klimaatverandering, duurzame energie, oceaangovernance, de rechtsstaat, mensen- en vrouwenrechten, verantwoord ondernemerschap, arbeidsrechten en rampenrisicovermindering.

Deel III betreft handel en daarmee verband houdende aangelegenheden. Dit deel komt tegemoet aan de aanpassing van de associatieovereenkomst aan de nieuwe realiteit en omvat de oprichting van een nieuw kader voor bilaterale handels- en investeringsbetrekkingen in overeenstemming met de laatste generatie handelsovereenkomsten die respectievelijk door Chili of de EU zijn gesloten of waarover wordt onderhandeld. De geavanceerde kaderovereenkomst beoogt de bestaande associatieovereenkomst op bepaalde punten te verdiepen (ontmanteling van aanvullende tarieven, oplegging van sanitaire en fytosanitaire normen, hoofdstukken over energie en grondstoffen, bescherming van intellectuele eigendom en geografische aanduidingen, enz.). Nieuwe hoofdstukken over onder meer toegang tot overheidsopdrachten, duurzame ontwikkeling, handel en gender, investeringsbescherming en de bevordering van duurzame voedselsystemen zijn opgenomen in de kaderovereenkomst.

Het vierde deel van de geavanceerde kaderovereenkomst omvat de algemene, institutionele en slotbepalingen. De overeenkomst voorziet in de oprichting van een Gezamenlijke Raad, een Gemengd Comité en een aantal subcomités als institutioneel kader. De kaderovereenkomst bevat structuren voor het aangaan van dialogen met het maatschappelijk middenveld. Daarnaast voorziet de geavanceerde kaderovereenkomst in de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk voorlopig te worden toegepast. Zij wordt voor onbepaalde tijd gesloten en vervangt de associatieovereenkomst en de interim-handelsovereenkomst.

II. TOELICHTING BIJ DE OVEREENKOMST

De geavanceerde kaderovereenkomst bestaat uit 4 delen en 41 hoofdstukken. Verder bevat de kaderovereenkomst ook bijlagen, protocollen en verklaringen.

Preamble

De preambule bevat een overzicht van de voornaamste gebieden die van belang zijn voor de relatie tussen de EU en Chili. Hoewel de preambule geen bindend karakter heeft, verwijst zij naar gemeenschappelijke waarden en kan zij worden beschouwd als het decor voor de overeenkomst.

Deel I – Algemene beginselen en doelstellingen

De overeenkomst heeft tot doel (1) een versterkt strategisch partnerschap tot stand te brengen, de politieke dialoog te versterken en de samenwerking inzake vraagstukken van wederzijds belang, waaronder innovatie, te verdiepen en te intensiveren; (2) de handel en investeringen te bevorderen door bij te dragen tot de uitbreiding en diversificatie van de economische en handelsbetrekkingen en (3) het versterken van de bestaande samenwerkingsrelatie met het oog op de uitvoering van de Agenda 2030.

Respect voor de democratische beginselen, de mensenrechten en het beginsel van rechtsstaat en goed bestuur is een essentieel element van deze overeenkomst. De uitvoering van deze overeenkomst berust op de beginselen van dialoog, wederzijds respect, gelijkwaardig partnerschap en respect en eerbiediging van de principes uit het VN-Handvest en het internationaal recht. De partijen zijn het erover eens dat massavernietigingswapens een bedreiging vormen voor de internationale vrede en veiligheid. Verder bevestigen de partijen hun verbintenis om duurzame ontwikkeling te bevorderen en dat zij zich zullen inzetten voor het versterken van de positie van vrouwen en meisjes. De partijen herbevestigen eveneens hun steun aan de Verklaring van 13 september 2007 over de rechten van inheemse volken (hoofdstuk 1).

Deel II – Politieke dialoog en samenwerking

Dit deel voorziet het intensifiëren van de politieke dialoog en de samenwerking. De dialoog heeft onder meer tot doel de ontwikkeling van de bilaterale betrekkingen te bevorderen en zowel de samenwerking inzake regionale en mondiale uitdagingen en vraagstukken als de institutionele capaciteiten te versterken. De overeenkomst voorziet verscheidene fora waar de politieke dialoog kan worden gevoerd. Speciale aandacht gaat naar de bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens, het bevorderen van de mensenrechtendialoog, de rechtsstaat en goed bestuur, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen en meisjes, internationale veiligheid en cyberspace, terrorismebestrijding, veiligheid van burgers, non-proliferatie en wapens, het Internationaal Strafhof en crisisbeheer (hoofdstuk 2).

In het hoofdstuk 3 'Justitie, vrijheid en veiligheid' komen de volgende thema's aan bod: het wereldwijde drugsprobleem, internationale migratie en asiel, consulaire bescherming, de strijd tegen witwaspraktijken en terrorismefinanciering, de bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad, cybercriminaliteit en de bescherming van persoonsgegevens.

Het hoofdstuk 4 'Duurzame ontwikkeling' stelt dat de partijen duurzame ontwikkeling op een inclusieve en evenwichtige wijze zullen bevorderen in de drie dimensies ervan (economie, maatschappij en milieu) door middel van dialoog, gezamenlijke actie, het delen van beste praktijken, goed bestuur op alle niveaus, samenhangende nationale strategieën en de beschikbaarstelling van financiële middelen. Speciale aandacht gaat naar milieu, klimaatverandering, duurzame energie, oceaangovernance, de beperking van het risico op rampen, het beleid ten behoeve van grote steden en landbouw en plattelandontwikkeling.

Overeenkomstig hoofdstuk 5 'Economisch, sociaal en cultureel partnerschap' zullen de partijen samen werken op het gebied van ondernemingen en industrie, grondstoffen, verantwoord ondernemerschap, bedrijfsleven en mensenrechten, werkgelegenheid en sociale vraagstukken, ouderen en personen met een beperking, jeugdzaken, cultuur, onderzoek en innovatie, de polaire aangelegenheden, digitaal beleid, onderwijs, civiele satellietnavigatie, aardobservatie en andere ruimteactiviteiten, toerisme, statistieken en vervoer.

Andere gebieden van samenwerking betreffen het macro-economisch beleid, belastingaangelegenheden, consumentenbeleid, volksgezondheid en sport (hoofdstuk 6).

Tot slot bevat dit deel nog een hoofdstuk 7 over de modernisering van de staat en het openbaar bestuur, decentralisatie, regionaal beleid en interinstitutionele samenwerking.

Deel III – Handel en daarmee verband houdende aangelegenheden

Dit deel van de kaderovereenkomst is in overeenstemming met de laatste generatie handelsovereenkomsten die respectievelijk door Chili of de EU zijn gesloten of waarover wordt onderhandeld.

Hoofdstuk 8 bevat de algemene en institutionele bepalingen. De partijen stellen een vrijhandelszone in en bevestigen hun wederzijdse rechten en plichten overeenkomstig de overeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

De doelstellingen van dit deel zijn:

- de uitbreiding en de diversificatie van de goederenhandel door de vermindering of afschaffing van tarieven en niet-tarifaire handelsbelemmeringen;
- de bevordering van de handel in goederen via bepalingen inzake douane en handelsbevordering, normen, technische regelingen, conformiteitsbeoordelingsprocedures en sanitaire en fytosanitaire maatregelen;
- de liberalisering van de handel in diensten;
- de totstandbrenging van een economisch klimaat bevorderlijk voor investeringsstromen;
- de facilitering van handel en investeringen tussen de partijen;
- de totstandbrenging van een gunstig investeringsklimaat;
- de wederzijdse opening van de markten voor overheidsopdrachten;
- de bescherming van intellectuele eigendomsrechten;
- de bevordering van vrije concurrentie;
- de bevordering van handel en investeringen met het oog op een duurzame ontwikkeling; en
- de instelling van een geschillenbeslechtingsmechanisme.

Hoofdstuk 9 betreft de handel in goederen. De partijen zullen de handel in goederen geleidelijk en wederzijds liberaliseren. Elke partij verlaagt of schaft haar douanerechten op goederen van oorsprong uit de andere partij af, overeenkomstig de in bijlage 9 opgenomen lijst. Elke partij verleent de nationale behandeling aan goederen uit de andere partij. Voor elk goed is het basistarief, het tarief dat in de lijst is vastgesteld. Een partij mag een bestaand douanerecht niet verhogen of nieuwe rechten vaststellen op een goed van oorsprong uit de andere partij. Een partij mag geen rechten, belastingen of andere heffingen opleggen op of in verband met de uitvoer van goederen naar de andere partij. Dit hoofdstuk bevat eveneens bepalingen inzake de invoer- en uitvoervergunningsprocedures.

In het kader van de huidige associatieovereenkomst zijn alle industriële goederen en een aanzienlijk deel van de landbouw- en visserijproducten reeds geliberaliseerd. Met de modernisering leidt het hoofdstuk tot volledige liberalisering voor meer dan 99% van alle tariefposten.

De oorsprongsregels en oorsprongsprocedures zijn opgenomen in hoofdstuk 10. Ceuta en Melilla vallen voor de toepassing van dit hoofdstuk voor de EU-Partij niet onder de term "Partij".

In hoofdstuk 11 'Douane en handelsbevordering' erkennen de partijen het belang van douane en handelsbevordering bij de ontwikkeling van het mondiale handelsstelsel. Het is gebaseerd op de bepalingen van de WTO-overeenkomst inzake handelsfacilitatie en gaat op bepaalde gebieden nog verder. De partijen verbinden zich ertoe vereenvoudigde, moderne en waar mogelijk geautomatiseerde procedures toe te passen voor de efficiënte en versnelde vrijgave van goederen.

De partijen verlenen elkaar wederzijdse administratieve bijstand in douaneaangelegenheden overeenkomstig het Protocol betreffende wederzijdse administratieve bijstand in douaneaangelegenheden bij deze overeenkomst.

Hoofdstuk 12 'Handelsmaatregelen' belicht antidumping- en compenserende rechten, algemene vrijwaringsmaatregelen en bilaterale vrijwaringsmaatregelen. De overeenkomst bevestigt de rechten en plichten van de partijen onder de WTO-overeenkomsten inzake antidumpingpraktijken, antisubsidiëring en vrijwaring, maar versterkt ook de discipline in het gebruik van deze instrumenten. De voorliggende overeenkomst bevat een bilaterale vrijwaringsclausule die een partij toelaat handelspreferenties op te schorten als de toename van de invoer van een bepaald product ernstige schade kan toebrengen.

De sanitaire en fytosanitaire maatregelen zitten vervat in hoofdstuk 13. De bedoeling van dit hoofdstuk is de gezondheid van mensen, dieren en planten op het grondgebied van de partijen te beschermen en tegelijkertijd het handelsverkeer tussen de partijen in dieren en dierlijke producten, planten en plantaardige producten en andere producten die onder sanitaire en fytosanitaire maatregelen ("SPS-maatregelen") vallen, te bevorderen. Daarnaast bevestigen de partijen opnieuw de aangegane verbintenissen in de WTO-overeenkomst en met name de SPS-overeenkomst.

Hoofdstuk 14 betreft de samenwerking aan duurzame voedselsystemen. De partijen verbinden zich ertoe om een nauwe samenwerking tot stand te brengen met het oog op een gezamenlijke transitie naar duurzame voedselsystemen. De versterking van beleidsmaatregelen en de vaststelling van programma's die bijdragen tot de ontwikkeling van duurzame, inclusieve, gezonde en veerkrachtige voedselsystemen zijn belangrijk bij het nastreven van deze doelstelling. De partijen streven naar een gemeenschappelijk begrip inzake de internationale normen voor dierenwelzijn van de Wereldorganisatie voor diergezondheid ("WOAH"). Als onderdeel van de samenwerkingsactiviteiten ter bestrijding van antimicrobiële

resistentie zijn de partijen overeengekomen het gebruik van antibiotica als groeibevorderaar geleidelijk af te schaffen.

In hoofdstuk 15 'Energie en grondstoffen' verbinden de partijen zich er toe de dialoog en de samenwerking in de sectoren energie en grondstoffen tot wederzijds voordeel te bevorderen. Elke partij behoudt evenwel het soevereine recht om te bepalen of gebieden binnen haar grondgebied, alsook binnen haar exclusieve economische zone, beschikbaar zijn voor exploratie, productie en vervoer van energiegoederen en grondstoffen.

Het doel van hoofdstuk 16 'Technische handelsbelemmeringen' is de handel in goederen te versterken en te bevorderen door onnodige handelsbelemmeringen op te sporen, te voorkomen en weg te werken. De WTO-overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen vormt de basis voor deze afspraken.

Hoofdstuk 17 betreft investeringen. Het bevat bepalingen die investeringen liberaliseren volgens dezelfde aanpak als de meest ambitieuze handelsovereenkomsten die de EU tot dusver heeft gesloten. De partijen bevestigen hun recht om voor hun eigen grondgebied regelgeving aan te nemen met het oog op legitieme doelstelling zoals volksgezondheid, onderwijs en bescherming van culturele diversiteit. In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen die een rechtsgrondslag bieden voor de bescherming van investeerders en hun investeringen in Chili en de EU. Deze bepalingen zullen de bestaande bilaterale investeringsakkoorden vervangen die Chili met 16 lidstaten heeft gesloten. Voor Vlaanderen is dit meer bepaald de overeenkomst van 15 juli 1992 tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Chili inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen.

Grensoverschrijdende handel in diensten wordt behandeld in hoofdstuk 18. Dit hoofdstuk is van toepassing op maatregelen van een partij die gevolgen hebben voor de grensoverschrijdende handel in diensten die worden verleend door dienstverleners uit de andere partij.

Hoofdstuk 19 behandelt de tijdelijke aanwezigheid van natuurlijke personen voor zaken. Dit betreft de maatregelen inzake het verrichten van economische activiteiten door de toegang tot en het tijdelijke verblijf op haar grondgebied van natuurlijke personen uit de andere partij, meer bepaald zakelijke bezoekers voor vestigingsdoeleinden, investeerders, binnen een onderneming overgeplaatste personen, zakelijke bezoekers voor een kort verblijf, dienstverleners op contractbasis en beoefenaren van een vrij beroep. Op dit hoofdstuk is de geschillenbeslechting niet van toepassing.

Hoofdstuk 20 inzake interne regelgeving is alleen van toepassing op sectoren waarvoor een partij specifieke verbintenissen is aangegaan uit hoofde van de hoofdstukken 17, 18 en 19 en voor zover die specifieke verbintenissen van toepassing zijn.

Overeenkomstig hoofdstuk 21 moedigen de partijen de relevante beroepsorganisaties of autoriteiten voor de betrokken sector van activiteit op haar grondgebied aan om gezamenlijke aanbevelingen inzake de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties op te stellen. Elke partij behoudt de vrijheid om beroepskwalificaties te eisen voor natuurlijke personen voor de dienstverlening op zijn grondgebied.

In de hoofdstukken 22 en 23 worden de beginselen van het regelgevingskader voor besteldiensten en voor het aanbieden van krachtens de hoofdstukken 17 en 18 geliberaliseerde telecommunicatienetwerken en -diensten uiteengezet. Hoofdstuk 24 bevat de beginselen voor de liberalisering van diensten op het gebied van het internationale zeevervoer in overeenstemming met de hoofdstukken 17, 18 en 19.

Hoofdstuk 25 betreft de financiële diensten. Hoofdstuk 26 betreft de digitale handel. Dit hoofdstuk legt horizontale regels vast, onder meer voor gebieden zoals de onlinehandel in goederen of diensten, die onmisbaar zijn voor de goede werking van de onlinehandel. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op audiovisuele diensten en belet de partijen niet om regels vast te leggen voor hun grondgebied ter verwezenlijking van legitieme doelstellingen zoals volksgezondheid, onderwijs en bescherming van de culturele diversiteit.

Hoofdstuk 27 betreft kapitaalverkeer, betalingen en overmakingen en tijdelijke vrijwaringsmaatregelen. Het doel van dit hoofdstuk is het mogelijk maken van een vrij kapitaal- en betalingsverkeer in verband met transacties die in het kader van deel III van de overeenkomst zijn geliberaliseerd. Tijdelijke vrijwaringsmaatregelen worden beperkt tot het strikt noodzakelijke.

Hoofdstuk 28 omvat bepalingen inzake overheidsopdrachten. Hoofdstuk 29 betreft overheidsondernemingen, ondernemingen waaraan bijzondere rechten of voorrechten zijn toegekend en aangewezen monopolies. Overeenkomstig dit hoofdstuk moeten deze ondernemingen en aangewezen monopolies bij het kopen en verkopen van goederen en diensten op de markt op niet-discriminerende wijze en op basis van commerciële overwegingen handelen.

In hoofdstuk 30 'Mededingingsbeleid' erkennen de partijen het belang van een vrije en onvervalste mededinging voor hun handel en investeringen. De partijen zullen hun samenwerking over aangelegenheden met betrekking tot het mededingingsbeleid en de handhaving ervan bevorderen.

Subsidies worden behandeld in hoofdstuk 31. Bepaalde subsidies kunnen de goede werking van de markten verstoren en de voordelen van de liberalisering van het handelsverkeer en de mededinging ondergraven. Met het oog op een gelijk speelveld zullen de partijen dan ook geen subsidies verlenen indien deze een negatief effect hebben of naar verwachting kunnen hebben op de handel of de mededinging.

Met het hoofdstuk 32 'Intellectuele eigendom' willen de partijen een adequaat en doeltreffend beschermings- en handhavingsniveau voor intellectuele-eigendomsrechten bereiken. De overeenkomst biedt een hoog niveau van bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten, en andere rechten die vallen onder het verdrag van 1994 inzake handelsgerelateerde aspecten van intellectuele eigendomsrechten (TRIPs-overeenkomst). Het hoofdstuk onderstreept onder meer het belang van de toegang tot geneesmiddelen.

Hoofdstuk 33 is een ambitieus hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling met als doel de integratie van duurzame ontwikkeling in de handels- en investeringsbetrekkingen van de partijen te bevorderen. Dit door middel van juridisch bindende verbintenissen inzake milieubescherming, klimaatverandering en arbeidsrechten, bepalingen inzake samenwerking en dialoog, onder meer met het maatschappelijk middenveld, en procedures voor geschillenbeslechting.

In dit hoofdstuk wordt de kaderovereenkomst gekoppeld aan de algemene doelstellingen van de EU op het gebied van duurzame ontwikkeling en specifieke doelstellingen op het gebied van arbeid, milieu en klimaatverandering. Daarnaast is er ook aandacht voor verantwoord ondernemen en beheer van toeleveringsketens.

In hoofdstuk 34 'Handel en gendergelijkheid' wijzen de partijen op het belang van het integreren van een genderperspectief in de bevordering van inclusieve economische groei. In het hoofdstuk bevestigen de partijen dat zij zich ertoe verbinden hun verplichtingen uit hoofde van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en andere multilaterale overeenkomsten inzake gendergelijkheid en vrouwenrechten daadwerkelijk na te komen.

Regelingen voor transparantie worden vastgelegd in hoofdstuk 35. Het bevat ambitieuze bepalingen over de publicatie, het beheer en de herziening en het beroep van algemeen toepasselijke maatregelen met betrekking tot handelseaangelegenheden. Het belang van goede regelgevingspraktijken wordt benadrukt in hoofdstuk 36. De partijen zullen deze praktijken toepassen bij de ontwikkeling van regelgeving.

Hoofdstuk 37 is gewijd aan de kleine en middelgrote ondernemingen. De partijen verbinden zich ertoe om de kmo's beter in staat te stellen om voordeel uit deze overeenkomst te halen.

Hoofdstuk 38 omvat de geschillenbeslechting. Dit hoofdstuk bevat bepalingen waarbij doeltreffende en transparante moderne procedures worden ingesteld die gebaseerd zijn op een eerlijke rechtsgang om geschillen tussen Chili en de EU te voorkomen en op te lossen.

Hoofdstuk 39 behandelt uitzonderingen. Het betreft onder meer uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen en in verband met belastingen, openbaarmaking van informatie en WTO-ontheffingen.

Deel IV – Algemeen institutioneel kader

De voorliggende kaderovereenkomst voorziet in de oprichting van een Gezamenlijke Raad, een Gemengd Comité, een Gemengd Parlementair Comité en een aantal subcomités en andere organen als institutioneel kader. Daarnaast bevat de kaderovereenkomst structuren voor het aangaan van dialogen met het maatschappelijk middenveld (hoofdstuk 40).

Deze overige slotbepalingen (hoofdstuk 41) hebben onder meer betrekking op de definitie van partijen, de territoriale toepassing, het naleven door de partijen van hun verplichtingen, de uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen, wijzigingen, toekomstige toetredingen tot de EU, beëindiging en de authentieke teksten.

De bijlagen, aanhangsels en protocollen maken integraal deel uit van de kaderovereenkomst.

De overeenkomst kan geheel of gedeeltelijk voorlopig worden toegepast overeenkomstig de respectieve interne procedures van de Partijen. De kaderovereenkomst treedt in werking op de eerste dag van de derde maand volgende op de datum waarop de laatste Partij de andere Partij in kennis heeft gesteld van de voltooiing van de daartoe vereiste juridische procedures. De voorliggende geavanceerde kaderovereenkomst zal bij inwerkingtreding de associatieovereenkomst van 18 november 2002 vervangen. Ook de interim handelsovereenkomst zal dan niet langer van kracht zijn.

Tot slot bevat de overeenkomst ook nog bijlagen, protocollen en verklaringen. Het cijfer bij de bijlage verwijst naar het overeenstemmende hoofdstuk in de geavanceerde kaderovereenkomst. Een overzicht van de bijlagen:

- Bijlage 9: Lijsten inzake tariefafschaffing
 - o Aanhangsel 9-1 Tarieflijst van de EU-partij
 - o Aanhangsel 9-2 Tarieflijst Chili
- Bijlage 10:
 - o A: Aantekeningen bij de productspecifieke oorsprongsregels
 - o B: Productspecifieke oorsprongsregels
 - o C: Attest van Oorsprong
 - o D: Gezamenlijke verklaringen betreffende respectievelijk het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino
 - o E: toelichting
- Bijlage 13
 - o A: Bevoegde autoriteiten
 - o B: Lijst van dierziekten en plaagorganismen waarvan aangifte moet worden gedaan, ten aanzien waarvan regionalisatie kan worden toegepast
 - Aanhangsel 1: Land- en waterdierziekten waarvan aangifte moet worden gedaan, waarvoor de status van een partij erkend is en regionalisatiebesluiten kunnen worden genomen
 - Aanhangsel 2: plaagorganismen waarvan aangifte moet worden gedaan, waarvoor de status van een partij erkend is en waarvoor regionalisatiebesluiten kunnen worden genomen
 - o C: Regionalisatie en indeling in gebieden
 - o D: Voorwaarden en procedures voor de erkenning van inrichtingen voor de invoer van dieren, dierlijke producten, producten van dierlijke oorsprong en dierlijke bijproducten
 - o E: Bepaling van gelijkwaardigheid
 - 1: Prioritaire sectoren of subsectoren waarvoor gelijkwaardigheid kan worden vastgesteld
 - o F: Richtsnoeren voor de uitvoering van verificaties
 - o G: Invoercontroles en inspectievergoedingen
- Bijlage 15:
 - o A: Lijsten van energiegoederen, grondstoffen en koolwaterstoffen
 - o B: In artikel 15.5, lid 2, bedoelde tariefvoorwaarden voor uitvoer
- Bijlage 16:
 - o A: Door de partijen erkende organisaties voor normalisatie
 - o B: Conformiteitsbeoordeling – gebieden en specifieke kenmerken
 - o C: Motorvoertuigen en uitrustingsstukken en onderdelen daarvan
 - o Regeling bedoeld in artikel 16.7, lid 5, punt b), voor de regelmatige uitwisseling van informatie inzake veiligheid van non-foodproducten en daarmee verband houdende preventieve, beperken en corrigerende maatregelen

- Regeling bedoeld in artikel 16.7, lid 6, voor de regelmatige uitwisseling van informatie betreffende andere dan de door artikel 16.7, lid 5, bestreken maatregelen met betrekking tot niet-conforme non-foodproducten
- Bijlage 17:
 - A: Voorbehouden voor bestaande maatregelen
 - Aanhangsel 1: Lijst van de EU-partij
 - Aanhangsel 2: Lijst van Chili
 - B: Voorbehouden in verband met toekomstige maatregelen
 - Aanhangsel 1: Lijst van de EU-partij
 - Aanhangsel 2: Lijst van Chili
 - C: Verbintenissen inzake markttoegang
 - Aanhangsel 1: Lijst van de EU-partij
 - Aanhangsel 2: Lijst van Chili
 - D: Onteigening
 - E: Overmakingen van Chili
 - F: Overeenkomsten tussen de lidstaten en Chili als bedoeld in artikel 17.23
 - G: Overheidsschuld
 - H: Bemiddelingsmechanisme voor geschillen tussen investeerders en staten
 - I: Gedragscode voor rechters, leden en bemiddelaars
- Bijlage 19
 - A: Zakelijke bezoekers voor vestigingsdoeleinden, binnen een onderneming overgeplaatste personen, investeerders en zakelijke bezoekers voor een kort verblijf
 - B: Dienstverleners op contractbasis en beoefenaren van een vrij beroep
 - C: Verkeer van natuurlijke personen voor zakelijke doeleinden
- Bijlage 21:
 - A: Richtsnoeren voor regelingen inzake de erkenning van beroepskwalificaties
 - B: Wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties
- Bijlage 25: Financiële diensten
 - Aanhangsel 1: EU-partij voorbehouden en verbintenissen inzake markttoegang
 - Aanhangsel 2: Chili voorbehouden en verbintenissen inzake markttoegang
- Bijlage 28:
 - A: Overheidsopdrachten – de EU-partij
 - B: Overheidsopdrachten – Chili

- Bijlage 32:
 - o A: Wetgeving van de partijen
 - o B: Criteria voor de bezwaarprocedure zoals bedoeld in artikel 32.34
 - o C: Geografische aanduidingen zoals bedoeld in artikel 32.33
 - Aanhangsel 1: Lijst van afzonderlijke componenten als bedoeld in artikel 32.35, lid 9,
 - Aanhangsel 2: Lijst van eerdere gebruikers
- Bijlage 38:
 - o A: Reglement van orde
 - o B: Gedragscode voor panelleden en bemiddelaars

Twee protocollen:

- Protocol inzake de voorkoming en bestrijding van corruptie
- Protocol bij de geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, inzake wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken

Twee gezamenlijke verklaringen:

- Gezamenlijke verklaring over de bepalingen inzake investeringsbescherming in de geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds
- Gezamenlijke verklaring over de bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling in de geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management,

Jan JAMBON